

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoR/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121200534
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:3121200534.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členov senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Janky Boroškovej, v právnej veci žalobkyne 1/ F. D. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., XXX XX C. a žalobkyne 2/ B. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., XXX XX C., právne zastúpených JUDr. Norbertom Horváthom, advokátom, so sídlom Sinečná 592/2, 924 01 Galanta, IČO: 30 958 300, proti žalovanému PATRIOT GROUP, s. r. o., so sídlom Kpt. Jaroša 1312/29, 911 01 Trenčín, IČO: 45 407 657, právne zastúpenému Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Kpt. Jaroša 1312/29, 911 01 Trenčín, IČO: 47 256 907, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobkýň 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 67Cr/2/2021-141 zo dňa 23. marca 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 67Cr/2/2021-141 zo dňa 23. marca 2022 p o t v r d z u j e .

II. Žalovaný má proti žalobkyni 1/ a žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom prvou výrokovou vetou žalobu zamietol. Druhou výrokovou vetou návrh žalobkyne 1/ a žalobkyne 2/ na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku rozhodcu JUDr. Milana Vojteka LL.M, Jilemnického 30, 036 01 Martin, sp.zn. R 67/2020 zo dňa 07.12.2020 zamietol. Treťou výrokovou vetou žalovanému priznal proti žalobkyni 1/ a žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyne 1/ a 2/ sa žalobou podanou na Okresný súd Trenčín dňa 25.01.2021 domáhali, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcom JUDr. Milanom Vojtekom LL.M, so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, pod sp. zn. R 67/2020 zo dňa 07.12.2020. Žalobu odôvodnili tým, že rozhodca viedol rozhodcovské konanie v rozpore s ustanoveniami zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), čo malo vplyv na rozhodnutie vo veci samej, a teda je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní. Prvým dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorým bolo porušené právo na spravodlivosť celého rozhodcovského konania bolo podľa tvrdenia žalobkýň neprerušenie rozhodcovského konania ani na ich opakovaný návrh. Ako ďalšie dôvody žalobkyne uviedli nedostatočné vykonanie dokazovania, porušenie povinnosti rozhodcu vziať pri rozhodovaní do úvahy zásady poctivého obchodného styku a dobrých mravov, znemožnenie postupom rozhodcu v rámci vedenia rozhodcovského konania im vzniesť námietku zaujatosti.

3. Súd prvej inštancie v konaní nepovažoval za sporné, že v rozhodcovskom konaní vedeným pred rozhodcom JUDr. Milanom Vojtekom, LL.M pod č. R 67/2020 vystupovali žalobkyne v procesnom postavení žalovaných a žalovaný v procesnom postavení žalobcu. Z rozhodcovského rozsudku rozhodcu JUDr. Milana Vojteka, LL.M č. R 67/2020 zo dňa 07.12.2020 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“) predloženého žalobkyňami v tomto súdnom konaní zistil, že z neho vyplývajú nesporné tvrdenia žalobkyň, že týmto rozhodcovským rozsudkom (súd prvej inštancie strany sporu označoval podľa ich procesného postavenia v rozhodcovskom konaní a ich označenia v žalobou napadnutom rozhodcovskom rozsudku) rozhodcovský súd vo výrokoch I. - V. návrh žalovaných na prerušenie rozhodcovského konania zamietol, žalovaným v rade 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku sumu 4.000,- Eur, povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku úroky z omeškania vo výške 17,6 % ročne odo dňa 11.11.2018 zo sumy 4.000,- Eur do zaplataenia, povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku trovy právneho zastúpenia 776,01 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu a povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku trovy konania 312,-- Eur. Súd prvej inštancie na základe uvedeného zistenia dospel k záveru, že žalobkyne ako účastníci rozhodcovského konania, ktorým bola rozhodcovským rozsudkom uložená povinnosť proti žalovanému, sú aktívne vecne legitimované na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného v tomto rozhodcovskom konaní. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku smeruje proti žalovanému ako druhému účastníkovi rozhodcovského konania vystupujúcim v opačnom procesnom postavení, ktorý je potom v danej veci pasívne legitimovaný (§ 40 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní).

4. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola žalobkyňami podaná v zákonnej lehote 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku (§ 41 Zákona o rozhodcovskom konaní).

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyne sa domáhali zrušenia rozhodcovského rozsudku aj s poukazom na skutočnosť, že rozhodca ani na ich opakované návrhy neprerušil rozhodcovské konanie, čím mal podľa ich presvedčenia konať v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa tvrdení žalobkyň tieto žiadali o prerušenie rozhodcovského konania do právoplatného rozhodnutia v konaniach o určovacích žalobách vedených na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 4C/48/2020 a sp.zn. 3C/24/2020, v rámci ktorých okresný súd posúdi platnosť odstúpení od kúpnych zmlúv zo dňa 11.12.2019, resp. 09.12.2019. Podľa žalobkyň bolo nevyhnutné v rozhodcovskom konaní zo strany rozhodcu zohľadniť skutočnosť, že na obe kúpne zmluvy, od ktorých žalobcovia odstúpili, nadväzovalo uzatvorenie dohôd o započítaní vzájomných pohľadávok, pričom žalovaný výšku jeho nároku uplatnenú v rozhodcovskom konaní - zostatku dlhu, odvodzoval i s ohľadom práve na dohody o započítaní pohľadávok.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že zákon o rozhodcovskom konaní priamo neupravuje inštitút prerušenia konania, žiadne z ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní preto neukladá povinnosť rozhodcovi prerušiť konanie na návrh niektorej zo strán sporu. Poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, ak niektorú otázku postupu konania nemožno riešiť podľa tohto zákona, použijú sa primerane ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi, ak to povaha vecí pripúšťa. Takýmto predpisom je zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý v § 164 CSP ustanovuje, že ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Toto zákonné ustanovenie dáva súdu možnosť takéhoto postupu, nie povinnosť, keďže tu ide o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne (pozri § 194 CSP). Ohľadom fakultatívnosti rozhodnutia o prerušení konania podľa § 164 CSP súd prvej inštancie preto považoval za potrebné uviesť, že na rozdiel od obligatórneho prerušenia podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP je na vôli súdu, či tak urobí, alebo či počká na vyriešenie určitej otázky v inom súdnom konaní. Preto niet ani v CSP ustanovenia, ktoré by obligatórne ukladalo povinnosť rozhodcovi konanie prerušiť na návrh niektorej strán sporu do skončenia konania, ktoré by mohlo mať význam pre jeho rozhodnutie.

7. Zistil, že rozhodca v odseku 36. rozhodcovského rozsudku uviedol (pozn.: súd prvej inštancie uvádzal označenie strán podľa ich procesného postavenia v rozhodcovskom konaní), že výrokom I. tohto rozhodcovského rozsudku zamietol prerušenie rozhodcovského konania až do právoplatnosti rozhodnutí

v konaniach vedených na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4C/48/2020 a sp. zn. 3C/24/2020, pretože nie je možné stotožňovať alebo viazať konanie na civilnom súde s konaním rozhodcovským. Obchodná arbitráž, čo je aj tento prípad, zaujíma k súdnej ochrane poskytovanej všeobecnými súdmi, osobitné postavenie s výrazným akcentom na autonómiu takejto arbitráže. Ďalej poukázal na skutočnosť, že právna teória v tejto súvislosti medzi benefity rozhodcovského konania zaraďuje oproti civilnému konaniu okrem iného aj rýchlosť konania spojenú s finalitou rozhodcovských nálezov. V prípade previazania s civilným procesom by bola táto prednosť rozhodcovského konania úplne zmarená, pretože by bolo nutné čakať do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia civilných súdov, čo, ako je všeobecne známe z justičnej praxe, býva aj otázka niekoľkých rokov. Ďalej uviedol, že žalovaní vo svojich podaniach prejudikujú budúce rozhodnutia civilných súdov, či dokonca výsledky trestného stíhania, ktoré iniciovali, tak, že s týmito výsledkami argumentujú ako s hotovou vecou. S týmito sa rozhodca nestotožňuje, a preto nemôže na takúto argumentáciu prihliadať, a to ani v súvislosti s prípadným prerušením rozhodcovského konania. V odseku 37. rozhodcovského rozsudku sa uvádza, že rozhodca sa v kontexte s argumentáciou žalovaných oboznámil aj s hmotnoprávnymi listinami, ktoré boli v rámci rozhodcovského konania doložené do rozhodcovského spisu a ktoré žalovaní napádajú žalobou na všeobecnom súde a aj keď v danom prípade ide o nonarbitrabilný spor, z materiálneho hľadiska nevzhliadol v týchto dokumentoch žiadne vady a vyjadril presvedčenie, že právne úkony realizované účastníkmi týchto aktov sú úkonmi platnými a zákonnými. Aj na základe tohto presvedčenia rozhodoval predmetný spor. V odseku 40. rozhodcovského rozsudku je ďalej v tejto súvislosti uvedené, že pokiaľ by aj žalovaní boli v konaniach vedených pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom úspešní, táto skutočnosť nemá žiadnu spojitosť s plnením alebo neplnením podmienok splácania úveru z úverovej zmluvy, skutočnosti napadnuté v civilnom konaní sú len sekundárnym následkom plnenia (započítanie pohľadávok a záväzkov) z tejto zmluvy. Aj keby boli žalovaní v týchto konaniach úspešní, nemalo by to vplyv na rozhodnutie v merite veci v tomto rozhodcovskom konaní.

8. Podľa názoru súdu prvej inštancie postup rozhodcovského rozsudku, ktorým rozhodcovský súd rozhodcovské konanie na návrh žalobcov neprerušil, je aj primerane odôvodnené. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že neprerušenie konania až do právoplatného skončenia konaní vedených pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom neindikuje priebeh rozhodcovského konania v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, keď ani ustanovenie zákona o rozhodcovskom konaní a ani ustanovenia CSP neprikazujú rozhodcovskému súdu konanie prerušiť, ak sa v inom konaní rieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu.

9. V posudzovanom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie nie je splnená ani podmienka, že by neprerušenie konania mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej. Z rozhodcovského rozsudku, ktorý predložili žalobkyne, súd prvej inštancie zistil, že uplatnený nárok žalovaného na zaplatenie sumy 4.000,-- Eur s príslušenstvom v rozhodcovskom konaní bol vypočítaný ako rozdiel medzi vyčísleným nárokom žalovaného z úverovej zmluvy a kúpnyimi cenami za prevod nehnuteľností vo vlastníctve žalobkýň (podľa sporných kúpnych zmlúv) v zmysle uzavretých dohôd o započítaní uzavretých medzi týmito účastníkmi. Pokiaľ potom žalobkyne argumentovali, že síce žalovaný svoj nárok opiera predovšetkým zmluvu o úvere uzavretú medzi ním a žalobkyňou 1/ zo dňa 20.06.2016, avšak výšku svojho nároku odvodzoval i s ohľadom práve na dohody o započítaní pohľadávok s tým, že v prípade, ak Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v rámci konaní vedených pred týmto súdom rozhodne, že odstúpenie od kúpnych zmlúv predstavuje platný právny úkon, neplatnými sa stanú ex tunc i právne úkony nadväzujúce na kúpne zmluvy, vrátane dohody o započítaní, a teda ich obsah nebude reálne možné aplikovať pri výpočte zostatku dlžnej sumy, ktorú si žalovaný v rámci rozhodcovského konania nárokoval, súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom žaloby v rozhodcovskom konaní podľa obsahu rozhodcovského rozsudku má byť práve uplatnenie sumy, ktorá dohodou o započítaní pohľadávok nebola nijakým spôsobom dotknutá (má sa jednať o zostatok dlhu po vzájomnom započítaní pohľadávok žalobcov a žalovaného), a teda by nemohla byť dotknutá ani jej prípadnou neplatnosťou.

10. Pokiaľ žalobkyne poukázali na skutočnosť, že bolo začaté trestné stíhanie vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 Trestného zákona, spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a výsledky tohto trestného konania mohli mať vplyv na rozhodnutie rozhodcovského súdu o uplatnenom nároku žalovaného, súd prvej inštancie konštatoval, že zo skutočností tvrdených žalobcami a ani z tohto dôkazného prostriedku žiadnym spôsobom nevyplýva, na akom skutkovom základe bolo trestné stíhanie začaté. Je potrebné ďalej v tejto súvislosti zdôrazniť, že v zmysle § 193 CSP je súd, teda aj rozhodcovský súd pri primeranej aplikácii tohto

zákonného ustanovenia na rozhodcovské konanie, viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal. Zákon síce vo všeobecnosti stanovuje, že prejudiciálne otázky môže súd v civilnom konaní, resp. rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní posúdiť sám bez ohľadu na to, či vec patrí alebo nepatrí do jeho právomoci a bez ohľadu na otázku príslušnosti. Práve v § 193 CSP však taxatívny spôsobom vymedzuje prípady, ktoré ako prejudiciálne v tomto režime riešiť nemôže. Riešenie týchto otázok je len v kompetencii príslušných súdov a ich rozhodnutiami je súd viazaný. Bez rozhodnutia príslušného súdu o tejto otázke a len na základe trestného konania začatého vo veci, teda bez toho, aby výsledky vyšetrovania odôvodňovali vznesenie obvinenia proti konkrétnej osobe pre konkrétny skutok sa nejaví ako hospodárne, a preto ani v tomto smere postup rozhodcovského súdu nevykazuje rozpor s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, resp. ustanoveniami CSP pri ich primeranom použití, keď rozhodcovský súd nemôže ani sám prejudiciálne posúdiť otázku, k akým výsledkom povedenie konkrétne trestné konanie. V zmysle uvedeného výkladu potom považoval za nedôvodnú aj kritiku postupu rozhodcu pre jeho rozpor s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, ktorý rozhodcovské konanie neprerušil na návrh žalobkyň do skončenia trestného konania vedeného Krajského riaditeľstva PZ v Trenčíne odboru kriminálnej polície ČVS:XX/X-VYS-TN-XXXX zo dňa 15.12.2020 vo veci obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, pretože samotné prebiehajúce trestné konanie vo veci bez bližšej špecifikácie skutku a samotné štádium trestného konania nedávajú dôvod na prerušenie konania, keď súdy vrátane rozhodcovských súdov (pri primeranej aplikácii ustanovení CSP) sú zásadne viazané len právoplatným rozhodnutím príslušného súdu o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal.

11. Na základe uvedených zistení súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňami napadnutý procesný postup rozhodcovského súdu v podobe neprerušenia rozhodcovského konania v konkrétnych okolnostiach daného prípadu nie je možné považovať za v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní pri primeranom použití ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich prerušenie konania. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie v tomto smere nezistil existenciu žalobkyňami tvrdeného dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4. zákona o rozhodcovskom konaní.

12. Súd prvej inštancie uviedol, že pri posudzovaní existencie dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku sa nemohol zaoberať argumentáciou žalobkyň, že rozhodca nesprávne hodnotil vykonané dôkazy a nesprávne sa vysporiadal s právnou argumentáciou žalobkyň týkajúcou sa dobrých mravov, poctivého obchodného styku, nesprávne posúdil aj späťne postavený výpočet zmluvnej pokuty, nevyužil moderačné právo, či nesprávne posúdil iné otázky týkajúce sa meritórneho posúdenia uplatneného nároku žalovaného v rozhodcovskom konaní. Uviedol, že toto posúdenie je vždy dôsledkom posúdenia hmotnej stránky uplatneného nároku, a teda súd nebol oprávnený v tomto civilnom sporovom konaní tieto skutočnosti vyhodnocovať. Poukázal na to, že pod dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní je možné subsumovať len procesné pochybenia rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu, teda skutočnosť, že samotný priebeh rozhodcovského konania je v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie vychádzal zo súdnu praxou i právnou teóriou akceptovaného názoru, že rozhodcovský súd nenachádza právo, ale tvorí záväzkový vzťah v zastúpení strán, keď jeho rozhodovacia právomoc nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale bola mu zverená účastníkmi rozhodcovského konania. Právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli sporových strán prejavenej v rozhodcovskej zmluve. Touto procesnou dohodou strany derogujú právomoc súdu a zakladajú právomoc rozhodcu, rozhodcovské konanie je preto len dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní dochádza k urovnaniu vzájomných vzťahov, ktoré sa uskutočňuje v prítomnosti rozhodcu ako zástupcu strán sporu, ktoré na neho delegovali svoju vôľu. Súd v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nesmie vykonávať jeho meritórny prieskum, na takýto prieskum nemá zo zákona žiadnu právomoc a vo vzťahu k rozhodcovským súdom nepôsobí ako opravná inštancia. Preto považoval za potrebné mať na zreteli, že inštitút zrušenia rozhodcovského rozsudku nepredstavuje riadny a ani mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní, keďže toto bolo podľa vôle strán jednoinštančné. Účelom tohto inštitútu je umožniť prieskum toho, či boli stanovené podmienky na prejednanie veci pred rozhodcovským súdom a či konanie pred rozhodcovským súdom netrpelo vadami, pokiaľ sa takéto vady priečia základným zásadám, na ktorých spočíva rozhodcovské konanie. Zmyslom rozhodcovského konania je prenesenie prejednanja

a rozhodovania určitého druhu sporov zo súdov na rozhodcu a z dôvodov, pre ktoré môže byť rozhodcovský rozsudok zrušený je možné vyvodiť, že úmyslom zákonodarcu bolo vylúčiť súdny prieskum vecnej správnosti rozhodcovského rozhodnutia, t.j. správnosť skutkových zistení a právne posúdenie veci. Ak by mal súd v rámci konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku preskúmavať jeho vecnú správnosť, právna úprava rozhodcovského konania by stratila svoj zmysel. Z týchto dôvodov rozhodcovské rozsudky je možné napádať len pre vady (nedostatok) rozhodcovskej zmluvy a (procesného) priebehu rozhodcovského konania, avšak nie je možné preskúmať skutkové, či právne závery obsiahnuté v rozhodcovskom rozsudku.

13. Konštatoval, že žalobkyne podanie žaloby opierali aj o skutočnosť, že rozhodca svojím postupom porušil rovnosť účastníkov rozhodcovského konania. Súd prvej inštancie v konaní medzi stranami považoval za nespornú skutočnosť, že rozhodca kontaktoval žalovaného v nedeľu v čase obeda deň pred vydaním rozhodcovského rozsudku za účelom preverenia „autenticity snímky obrazovky“. Rovnako medzi stranami nebolo sporné ani to, že výsledky preverenia „autenticity snímky obrazovky“ neboli zaslané žalobcom na vyjadrenie. Uvedené skutočnosti preukazujú, že žalobkyne skutočne nemohli na tento postup rozhodcovského súdu reagovať a ani ho namietiť, keďže sa o ňom mohli dozvedieť až po vydaní rozhodcovského rozsudku na podklade jeho odôvodnenia (§ 17a zákona o rozhodcovskom konaní). Keďže rozhodcovské konanie bolo jednoinštančné, súd prvej inštancie považoval tento postup rozhodcovského súdu za porušenie rovnosti účastníkov konania, ktorá je upravená v § 17 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie a každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu. Súd prvej inštancie v popísanom konaní nachádzal aj rozpor s § 26 ods. 5 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého všetky listiny alebo iné informácie predložené rozhodcovskému súdu jedným účastníkom rozhodcovského konania sa musia bez zbytočného odkladu oznámiť všetkým účastníkom rozhodcovského konania. Rovnako sa musí všetkým účastníkom rozhodcovského konania oznámiť obsah znaleckého posudku alebo listiny, o ktoré sa rozhodcovský súd môže opierať pri svojom rozhodovaní. V tejto súvislosti súd prvej inštancie považoval za potrebné pripomenúť, že rozhodcovský súd musí účastníkovi konania, či už na strane žalobcu, alebo žalovaného, umožniť vyjadriť sa ku všetkému, čo sa v konaní udialo, ako aj k dôkazom, ktoré boli v konaní vykonané. Účastník konania má tiež právo vyjadriť sa k právnej a skutkovej stránke konania. Samotná podstata zásady rovnosti účastníkov konania spočíva v tom, že všetci účastníci konania (či už občianskeho súdneho, alebo aj rozhodcovského) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok, bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Účastníci rozhodcovského konania rovnako, ako aj účastníci civilného súdneho konania majú okrem iného právo predkladať rozhodcovskému súdu potrebné návrhy, navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam, čo v danom prípade vo vzťahu k preukazovaniu „autenticity snímky obrazovky“ splnené nebolo.

14. Súd prvej inštancie potom posudzoval, či uvedená skutočnosť mohla mať vplyv na výsledok rozhodcovského konania, teda či je naplnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a bod. 4 zákona o rozhodcovskom konaní, ktorý ukladá súdu povinnosť zrušiť rozhodcovský rozsudok v prípade, ak priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, avšak len ak súčasne tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Uviedol, že žalobkyne vo vzťahu k tejto skutočnosti v konaní pred súdom uviedli, že tento dôkaz považovali za kľúčový pre posúdenie uplatneného nároku žalovaného v rozhodcovskom konaní, nakoľko práve od tohto sa odvíjala predčasná splatnosť pohľadávky, prípadne zmena zmluvných pomerov. Od existencie a doručenia dodatku č. 1 žalovaný v rozhodcovskom konaní podľa tvrdení žalobkyní odvíjal svoj nárok proti žalobkyňam v rozhodcovskom konaní.

15. Po oboznámení sa s obsahom rozhodcovského rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že z neho žiadnym spôsobom nevyplýva, že sa jednalo o kľúčový dôkaz. Aj keď je z obsahu rozhodcovského rozsudku zrejmé, že rozhodca sa v ňom mal ambíciu vysporiadať so spochybnením „autenticity“ snímky z obrazovky zo strany žalobkyne 1/, z obsahu tohto rozhodnutia nevyplýva, že by rozhodca pripísal tomuto dôkazu, resp. spornému e-mailu zo dňa 22. 05. 2017, prípadne skutočnostiam z neho zisteným v tomto konaní akýkoľvek význam, keď z obsahu rozhodcovského rozsudku (bez toho, aby súd posudzoval jeho vecnú stránku) nevyplýva, že by tieto skutočnosti boli predmetom úvah rozhodcu pri rozhodovaní sporu, ani skutočnosť, že by žalovaný z toho dôkazu vyvodzoval uplatnené právo, o ktorom konal rozhodcovský súd. Skutočnosť, že žalovaný opiera o tento dôkazný prostriedok uplatnené právo nevyplýva ani z

podanej žaloby žalovaného zo dňa 28. 09. 2020, či iného dôkazného prostriedku predloženého alebo označeného žalobkyňami. Súd prvej inštancie tak nemal za preukázané, že týmto nesprávnym postupom rozhodcu boli žalobkyne vylúčené z možnosti použiť tvrdenia a dôkazy, ktoré boli rozhodné pre ich obranu v tomto konaní. Súd prvej inštancie vedený týmito úvahami v konaní nepovažoval za preukázané naplnenie dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní, keď v konaní nezistil takú kvalifikovanú vadu (z hľadiska intenzity) v procesnom postupe rozhodcu, ktorá by mohla mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Pri rozhodovaní o tejto otázke zohľadnil aj skutočnosť, že zrušenie rozhodcovského rozsudku by malo byť v praxi riešením sporov o zrušenie rozhodcovského rozsudku tým najkrajnejším prostriedkom, kedy aj podľa úmyslu zákonodarcu, ktorý sa odráža v znení § 40 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní, z ktorého vyplýva, že nie každé procesné pochybenie rozhodcovského súdu môže mať za následok zrušenie rozhodcovského rozsudku.

16. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že žalobkyne v rámci procesného útoku tvrdili, že o ich spore rozhodoval predpojatý rozhodca. Žalobkyne odôvodňovali ich presvedčenie o predpojatosti rozhodcu opakovaným rozhodovaním rozhodcu v sporoch žalovaného, jeho konateľa a jeho právneho zástupcu, a to v kontexte so skutočnosťou, že rozhodca sa stotožnil v celom rozsahu len s argumentáciou žalovaného a deň pred vydaným rozhodcovským rozsudku preveroval autenticitu dôkazu (bod 39. odôvodnenia rozhodcovského rozsudku) neštandardne a bez toho, aby umožnil žalobcom sa k tomu vyjadriť.

17. Súd prvej inštancie opakovane uviedol, že účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie, pričom každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu (§ 17 Zákona č. 244/2002 Z. z.), a teda každý účastník rozhodcovského konania má právo, aby jeho spor rozhodoval nepredpojatý rozhodca, teda rozhodca, ktorý nemá pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní (§ 6 ods. 1 a § 9 Zákona č. 244/2002 Z. z. v spojení s § 49 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie preto ďalej posudzoval, či sporné preverovanie autenticity dôkazu, vyhovie žalobe žalovaného v kontexte so skutočnosťou, že tento rozhodca vystupuje v sporoch, ktorých jednou stranou je žalovaný, jeho konateľ, prípadne v nich vystupuje právny zástupca žalovaného, možno vyvodiť záver o predpojatosti konajúceho rozhodcu.

18. Pri tomto posúdení súd prvej inštancie dospel k záveru, že opakovanosť zápisu totožných mien do rozhodcovských zmlúv zjavne ekonomickú závislosť rozhodcu nezakladá a nemôže zo svojej podstaty, aj keby bola skutočne daná, predstavovať indikátor možného predpokladu vylúčenia rozhodcu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 9 zákona o rozhodcovskom konaní. Sama o sebe namietaná opakovanosť rozhodcu bez ďalšieho neznamena, že by rozhodca nemohol, pokiaľ zároveň nie je daný jeho osobný vzťah k danej veci alebo účastníkom konania, resp. ich zástupcom, vec nezávisle prejednať a rozhodnúť. Pokiaľ aj žalobkyne tvrdili, že ich spor bol rozhodnutý „dvorným“ rozhodcom žalovaného, z čoho je možné usudzovať, že drvivú väčšinu prípadov (a tým pádom i príjmov) rozhodcovi zabezpečuje práve žalovaný, resp. jeho právny zástupca, vzniká po určitom období medzi týmito subjektmi do určitej miery nadštandardný vzťah, ktorý ovplyvňuje úsudok rozhodcu, súd prvej inštancie považoval za potrebné pripomenúť, že vzťah ekonomickej prepojenosti musí byť vzťahom bezprostredným a priamym, napr. ak rozhodca súčasne pôsobí ako zamestnanec jednej zo strán rozhodcovskej zmluvy, či ako ich priamy obchodný partner, prípadne ako kolega v zamestnaneckom, či obdobnom pomere a vzťah ekonomickej závislosti nie je možno nachádzať len v tom, že rozhodcovi vzhľadom na každú ním vybavenú vec vzniká nárok na odmenu. V opačnom prípade by totiž mohla byť vznášaná opakovane totožná námietka aj voči stálym rozhodcovským súdom, ktoré strany sporu do rozhodcovských doložiek navrhujú opakovane, čo relevanciu tejto argumentácie žalobkyň zjavne vylučuje. Napokon istú opakovanosť osoby rozhodcu zákon o rozhodcovskom konaní predpokladá, a teda nejde o možné opakované ustanovenie totožného rozhodcu jednou zo strán sporu považovať za nemravnú, ani za bezprostredne vedúcu k úspešnosti námietky vylúčenia rozhodcu z rozhodovania. K vylúčeniu konkrétnej osoby rozhodcu z prejednávania a rozhodnutia veci preto nemôže postačovať len tvrdenie, že je jednou zo strán rozhodcovskej zmluvy, resp. jeho právny zástupcom opakovane navrhovaný ako možný rozhodca. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch rozhodcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a stranám, k ich zástupcom, resp. k osobám zúčastneným na konaní, čo zodpovedá aj zákonnej definícii pre vylúčenie, teda že ide o pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Skutočnosť, že ad hoc rozhodca

rozhoduje aj iné spory, v ktorých vystupuje žalovaný, resp. jeho právny zástupca, podľa názoru súdu prvej inštancie nie je bez ďalšieho preukázaním pomeru rozhodcu k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Súd prvej inštancie považoval za potrebné v tejto súvislosti ďalej vziať do úvahy aj skutočnosť, že osoba rozhodcu bola stranám vopred známa, pričom za jednu z výhod rozhodcovského konania sa považuje práve možnosť voľby osoby, ktorá bude rozhodovať spor. Preto považoval za potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že rozhodcovské konanie je oproti súdному konaniu špecifické tým, že kým o voľbe sudcu stranami sporu v civilnom sporovom konaní nie je možné uvažovať, v rozhodcovskom konaní dominuje prvok subjektívnej voľby rozhodcu účastníkmi rozhodcovského konania, ktorí jeho právomoc rozhodnúť ich spor determinujú svojou vôľou. Na základe uvedeného výkladu súd prvej inštancie nevyhovел ani návrhu žalobkyní na vykonanie dokazovania, ktorým žiadali, aby si súd vyžiadal od rozhodcovského súdu zoznam všetkých konaní vedených pred týmto rozhodcom, keďže vykonanie takého dokazovania by vzhľadom na súdom prijaté závery nemohlo priniesť viac svetla do posudzovaného prípadu.

19. Čo sa týka opakovanosti ustanovovania totožného rozhodcu v spojení so skutočnosťou, že rozhodca kontaktoval pri preverovaní autenticity dôkazného prostriedku predloženého žalovaným priamo žalovaného a nie jeho právneho zástupcu v čase pracovného pokoja a žalobkyniam nezaslal výsledky preverovania autenticity snímky obrazovky, tieto skutočnosti nevedli súd prvej inštancie k bezpečnému záveru o zaujatosti rozhodcu v tomto konkrétnom konaní. Súd prvej inštancie tento záver odôvodnil skutočnosťou, že sa nejednalo o také procesné pochybenie rozhodcu, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že je tento bezprostredne objektívne zaujatý v prospech žalovaného, keďže takýto postup rozhodcu celkom zjavne neprevážil „misky váh“ pri rozhodovaní sporu v neprospech žalobkyní. Súd prvej inštancie nepovažoval za preukázané ani tvrdenia žalobkyní, že sa jednalo o súkromnú komunikáciu rozhodcu so žalovaným, keď o tomto postupe bol spísaný rozhodcom úradný záznam, ktorého obsah sa stal aj súčasťou odôvodnenia jeho rozhodnutia. Bolo potrebné zohľadniť aj to, že proces konania pred rozhodcovským súdom nie je tak formálne zviazaný, ako je tomu v konaní pred civilným súdom, ale vyznačuje sa väčšou pružnosťou, pričom žalobkyne ani netvrdili, že by tento postup prípadne odporoval dohodnutým pravidlám rozhodcovského konania. Nie každé procesné pochybenie rozhodcu bez ďalšieho znamená, že je zaujatý v prospech jedného alebo druhého účastníka konania, musí byť z konkrétneho konania takáto predpojatosť rozpoznateľná, čo v danom prípade aj vzhľadom na charakter konania rozhodcu splnené nie je.

20. Súd prvej inštancie ďalej v tejto súvislosti zdôraznil, že samotná skutočnosť, že rozhodca žalobe žalovaného vyhovel, neznamena automaticky jeho zaujatosť v tomto súdnom konaní, a to ani v spojení s ostatnými skutočnosťami, o ktoré žalobkyne opierajú svoje presvedčenia o zaujatosti rozhodcu. Súd prvej inštancie opätovne uviedol, že hodnotenie záverov a postupu rozhodcu týkajúcich sa samotného priebehu sporu je z prieskumu súdu v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vylúčené. Keďže zo strany súdu nie je možné skúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, t.j. zaoberať sa právnym hodnotením zo strany rozhodcu a posudzovať rozsah ním vykonaného dokazovania, tieto skutočnosti zásadne nemôže súd posudzovať ani v kontexte prípadnej predpojatosti rozhodcu. Zaujatosť rozhodcu preto nepreukazuje ani to, že nevykonal dokazovanie vo vzťahu k prevereniu autenticity sporného e-mailu zo strany spoločnosti Google cestou dožiadania na štátny súd, keď je na uvážení rozhodcovského súdu, aké dôkazy v konaní vykoná resp. aké dôkazy považuje za významné pre rozhodnutie v tej ktorej veci a či bol dokazovaním dostatočne zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie považoval za potrebné zdôrazniť, že ani námietka zaujatosti proti sudcovi nemôže smerovať proti samotnému výkonu súdnictva a jeho výsledkom, s ktorým strana sporu subjektívne nesúhlasí, nakoľko procesný postup súdu a jeho rozhodovacia činnosť vykonávaná sudcom nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania veci v zmysle ustanovenia § 49 ods. 3 CSP. Uvedené závery považoval za nutné primerane aplikovať aj na rozhodcovské konanie.

21. Pokiaľ žalobcovia na pojednávaní poukázali na Smernicu IBA - International Bar Association, ktorá združuje individuálnych právnikov, právnické spoločnosti a asociácie, súd prvej inštancie uviedol, že táto nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva, čo napokon potvrdili aj žalobkyne, keď túto smernicu označili ako „soft law“. Táto smernica je založená na princípe, že čím väčší je časový odstup medzi okamihom, ku ktorému sa viaže určitá skutočnosť spájajúca rozhodcu s predmetom sporu, stranami alebo jeho právnymi zástupcami a zahájením rozhodcovského konania, tým menšie je riziko objektívnej nezávislosti (predpojatosti) rozhodcu na priebeh a výsledok sporu (dostupné na <https://www.ibanet.org/resources>). Žalobkyne tvrdili, že podľa tohto dokumentu je vysoké riziko

predpojatosti rozhodcu v prípade, ak tá istá osoba bola ustanovená v priebehu konania za rozhodcu v posledných troch rokoch viac ako dvakrát, čo v prípade rozhodcu JUDr. Vojteka bolo splnené. Súd prvej inštancie však týmto tvrdeniam žalobkýň nemohol pripísať nimi požadovanú relevanciu, nakoľko zákon o rozhodcovskom konaní, či iný predpis, ktorým by bol súd viazaný pri rozhodovaní tohto sporu, uvedené princípy neprevzal.

22. V tejto súvislosti súd prvej inštancie považoval za potrebné dodať, že pokiaľ zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť rozhodcu upovedomovať účastníkov rozhodcovského konania o jeho prípadnom opakovanom ustanovení za rozhodcu v sporoch so žalobcom, jeho konateľom, či jeho právnym zástupcom, v tomto smere preto rozhodca nemohol porušiť ani povinnosť podľa § 9 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní.

23. K návrhu žalobkýň na pojednávaní na výsluch rozhodcu za účelom preukázania jeho nadštandardných vzťahov so žalovaným súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyne nešpecifikovali, aké konkrétne skutočnosti, odôvodňujúce záver o jeho zaujatosti v spore, by bolo možné takýmto výsluchom preukázať, okrem tých, ktoré tvrdili v priebehu sporu. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie tomuto dôkaznému návrhu pre jeho neúplnosť nevyhovet a tento dôkaz nevykonat.

24. Súd prvej inštancie ďalej ex offio preskúmal dôvod uvedený v § 40 ods. 1 písm. b) zákona o rozhodcovskom konaní. Konštatoval, že v rozhodcovskom konaní nemožno riešiť všetky kategórie sporov. V súlade s doktrínou rozhodcovského konania sú niektoré kategórie sporov ex lege vylúčené z prejednávania pred rozhodcom. Podľa § 1 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní, v rozhodcovskom konaní podľa tohto zákona nemožno rozhodovať ani spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré možno rozhodovať v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. K žalobnému tvrdeniu, že žalobkyňa 2/ vystupovala vo vzťahu so žalovaným v postavení spotrebiteľa, keď pristúpila k záväzku žalobkyne 1/ z úverovej zmluvy, súd prvej inštancie poukázal na znenie § 533 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v zmysle tohto zákonného ustanovenia predpokladom vzniku takéhoto zabezpečenia záväzku je uzavretie dohody medzi veriteľom a pristupujúcim dlžníkom, ktorá musí mať písomnú formu, a jeho obsahom je záväzok tretej osoby splniť za dlžníka jeho peňažný dlh veriteľovi. V prípade pristúpenia k záväzku dlhu ide o pristúpenie ďalšieho dlžníka už do existujúceho záväzkového právneho vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom a to na strane pôvodného dlžníka (tzv. kumulatívna intercesia). Nový dlžník je veriteľovi zaviazaný spoločne a nerozdielne s pôvodným dlžníkom, pričom súd prvej inštancie považoval za potrebné zdôrazniť, že obsah záväzku ani jeho charakter sa pristúpením nového dlžníka žiadnym spôsobom nemení. Súd prvej inštancie v konaní nemal za sporné, že žalovaný a žalobkyňa 1/ uzavreli zmluvu o úvere v postavení podnikateľských subjektov, ich primárny kauzálny vzťah, ku ktorému následne žalobkyňa 2/ pristúpila, má preto obchodnoprávny charakter a preto pristúpením žalobkyne 2/ bola obchodnoprávna povaha záväzku zachovaná aj medzi žalovaným a žalobkyňou 2/. V danom prípade súd prvej inštancie nezistil, že by predmetom rozhodovania pred rozhodcovským súdom bol spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom tak, ako to predpokladá § 1 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní.

25. Súd prvej inštancie sa ďalej zoberal tým, či je daný rozpor výkon rozhodcovského rozsudku s verejným poriadkom. Konštatoval, že zrušenie rozhodcovského rozsudku pre rozpor s verejným poriadkom je adekvátnym prostriedkom nápravy v prípadoch, keď rozhodcovské rozhodnutie bolo ovplyvnené trestným činom rozhodcu, znalca alebo svedka alebo keď tomu bránila prekážka rozhodnutej veci, ktoré skutočnosti však súd prvej inštancie ku dňu vydania tohto rozhodnutia v konaní nezistil.

26. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu žalobcov na zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol, keď v čase vydania tohto rozhodnutia nezistil žiaden z dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona o rozhodcovskom konaní.

27. Keďže žalobcovia súčasne s podanou žalobou požiadali súd aj o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, a to do právoplatného skončenia konania o žalobe žalobkýň na zrušenie rozhodcovského rozsudku a keďže súd prvej inštancie doposiaľ o tomto návrhu nerozhodol, vzhľadom na výsledky rozhodovacej činnosti súdu o žalobe žalobcov na zrušenie rozhodcovského rozsudku, súd prvej inštancie zamietol aj návrh žalobkýň na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. Aj keď

takéto rozhodnutie je v zásade nadbytočné, súd prvej inštancie vychádzal z predpokladu, že je najneskôr v konečnom rozhodnutí povinný rozhodnúť o všetkých procesných návrhoch strán sporu.

28. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech priznal proti žalobkyni 1/ a žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

29. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyne 1/ a 2/. Odvolanie odôvodnili tým, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tým im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mali za to, že súd prvej inštancie predovšetkým pochybil pri posúdení otázky možnej predpojatosti rozhodcu a taktiež pokiaľ ide o jednoznačné porušenie § 17 a § 17a zákona o rozhodcovskom konaní. Uviedli, že pokiaľ ide o predpojatosť rozhodcu, predložili súdu prvej inštancie všetky možné dôkazy odôvodňujúce podozrenie zo zaujatosti rozhodcu a preukazujúce nadštandardné vzťahy medzi ním a žalovaným. V tomto smere zdôraznili, že súd je povinný dôkazy posudzovať vo vzájomných súvislostiach a nie iba jednotlivito. Považovali za potrebné uviesť, že ich schopnosti zabezpečiť dôkazy o zaujatosti sudcu a preukázať ako často rozhoduje rozhodca spory žalovaného, aký je podiel týchto sporov v jeho rozhodovacej agende a akú mieru úspešnosti má pred rozhodcom práve žalovaný, resp. jeho konateľ, či právny zástupca sú značne obmedzené. Z tohto dôvodu navrhli vykonať dokazovanie, a to formou výsluchu samotného rozhodcu a taktiež vyžiadanim si jeho zoznamu konaní. Oba tieto návrhy na vykonanie dokazovania boli zo strany súdu prvej inštancie zamietnuté, pričom odôvodnenie zamietavého stanoviska bolo mimoriadne stručné a chabé, podľa žalobkýň nedostatočné. Nakoľko išlo o jedinú možnosť, ako mohli žalobkyne preukázať súdu prvej inštancie relevanciu svojich tvrdení a súd prvej inštancie im v nej zabránil, možno konštatovať, že tým znemožnil žalobkyniam uskutočniť ich procesné právo a nevykonal dôkaz kľúčový pre posúdenie vzťahu žalovaného a rozhodcu. Mali za to, že ignorácia týchto skutočností a ignorácia Smernice IBA s argumentom „predsa ide iba o soft law“, svedčí o absolútnej neochote súdu prvej inštancie vytvoriť priestor na preukázanie reálneho partnerstva medzi rozhodcom a žalovaným, pričom preukázanie takejto skutočnosti by nemalo zásadný význam iba pre toto konanie (znamenalo by jednoznačný dôvod na zrušenie Rozhodcovského rozsudku), ale znemožnilo by do budúcnosti žalovanému takýmto nekompromisným a nezákonným spôsobom získať majetkový prospech od tretích, nič netušiacich osôb. Zdôraznili, že neochota vykonať navrhované dôkazy je absurdná a nevysvetliteľná, nakoľko súdu prvej inštancie očividne v danom prípade nezáležalo na rýchlosti ani efektívnosti tohto konania, keďže pojednávanie vytyčilo až po urgencii žalobkýň. Pre žalobkyne bolo teda záhadou, prečo súd prvej inštancie nemohol vyhovieť ich návrhom, nakoľko takýto procesný postup by predĺžil celé konanie o jedno pojednávanie a zároveň by z neho bolo možné vyťažiť jednoznačné podklady pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie vo veci samej (minimálne pokiaľ ide o otázku zaujatosti rozhodcu). Taktiež považovali za zarážajúce jednoznačné konštatovanie súdu prvej inštancie, že došlo k porušeniu § 17 zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s § 17a zákona o rozhodcovskom konaní a následné bagatelizovanie tejto skutočnosti. Zdôraznili, že súd prvej inštancie v rámci napadnutého rozsudku opakovane uvádza (odkazujúc na nekonkrétne judikatúry a názory právnych teoretikov nešpecifikujúc jediný judikát potvrdzujúci správnosť jeho právneho názoru), že nie je oprávnený skúmať hmotnoprávne posúdenie veci zo strany rozhodcu, ale zároveň sa týmto zaoberá pri posudzovaní vplyvu tohto nezákonného postupu na výsledok konania. Zároveň súd prvej inštancie nejasným spôsobom usúdil, že sporný dodatok č. 1 k zmluve o úvere nepovažoval rozhodca za podstatný pre rozhodnutie, a preto nezákonný proces nijakým spôsobom žalobkyne neukrátil na ich právach. Uviedli, že s názorom súdu prvej inštancie sa aj pre jeho chabé a prakticky nepodložené odôvodnenie nestotožňujú a mali za to, že vec nesprávne právne posúdil, keď sa rozhodol ignorovať a zľahčovať zjavný zákonný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Vyslovili názor, že súd prvej inštancie spochybňuje význam sporného dodatku č. 1 k relevantnej zmluve o úvere, resp. význam jeho doručenia žalobkyni 1/, či už pre rozhodcovské konanie, alebo pre konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku. Mali však za to, že je potrebné uvedomiť si, že práve na základe tohto dokumentu došlo k predčasnej splatnosti úveru žalobkyne 1/ proti žalovanému, pričom s týmto došlo k uplatneniu si zmluvných pokút, ktoré mali výšku úveru mnohonásobne navýšiť. Považovali za nepochopiteľné, ako môže nestranný všeobecný súd označiť takto významnú právnu skutočnosť za nepodstatnú a nemajúcu vplyv na konanie, keď žalovaný svoj nárok a jeho výšku odvodil práve od tohto dokumentu. Žalobkyne zároveň považovali odôvodnenie napadnutého rozsudku za pokrytecké a odporujúce si, nakoľko v istých

prípadoch bolo pre súd prvej inštancie úplne prijateľné hlbkovo sa zaoberať hmotnoprávnym posúdením veci rozhodcom a inokedy takýto postup striktnie odmietať pre nedostatok právomoci. Okrajovo poukázali na skutočnosť, že úplná ignorácia hmotnoprávneho posúdenia sporu rozhodcom zo strany všeobecného súdu je príliš formalistická a zakladá neprimeranú mieru tolerancie súdov k bezbrehému porušovaniu zákonov zo strany samotných rozhodcov. Taktiež sa nemohli stotožniť s tým, že by súd preskúmavajúci rozhodcovský rozsudok nemal právo čo i len okrajovo posúdiť rešpektovanie a zohľadňovanie zásad dobrých mravov a poctivého obchodného styku zo strany rozhodcu, nakoľko dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní je, že rozhodcovské konanie prebehlo v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, pričom jedným z ustanovení tohto zákona, ktoré je rozhodca povinný rešpektovať je aj § 31 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní. Z uvedených dôvodov navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

30. K odvolaniu žalobkýň sa vyjadril žalovaný. Mal za to, že napadnutý rozsudok splňa všetky zákonom predpísané náležitosti a že žalobkyne vo svojom odvolaní neuviedli žiadne iné relevantné skutočnosti ako v doposiaľ zaslaných vyjadreniach, ktoré by odôvodňovali iný záver súdu ako ten, ktorý vyslovil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Vyslovil názor, že konajúci súd sa riadne vysporiadal so všetkými skutkovými tvrdeniami strán sporu, ktoré mali význam pre rozhodnutie vo veci samej. Opakujúce sa tvrdenia žalobkýň o zaujatosti rozhodcu v konaní preukázané neboli, a to aj napriek predloženiu všetkých dôkazov a argumentov, ako uviedli samotné žalobkyne. V bode 44. sa konajúci súd riadne vysporiadal s argumentáciou žalobkýň, opierajúcou sa o Smernicu IBA, pričom uviedol, že zákon o rozhodcovskom konaní, či iný predpis, ktorým by bol súd viazaný pri rozhodovaní sporu, uvedené princípy neprevzal. Ďalej mal za to, že konajúci súd sa s argumentáciou žalobkýň, týkajúcou sa údajnej zaujatosti rozhodcu náležite vysporiadal, a rovnako tak aj so všetkými návrhmi na vykonanie dokazovania. Poukázal na to, že rozhodnutie v prospech strany sporu nemôže automaticky znamenať zaujatosť. Rovnako tak opakované ustanovenie rozhodcu nie je skutočnosťou, preukazujúcou zaujatosť. V súvislosti s uvedeným žalovaný poukázal na bod 40. a 41. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých sa konajúci súd vyčerpávajúco vysporiadal s námietkami zaujatosti rozhodcu a s návrhom na vykonanie dokazovania vyžiadaním zoznamu konaní pred rozhodcom. Taktiež poukázal na bod 45. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom konajúci súd konštatoval, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť rozhodcu upovedomovať účastníkov rozhodcovského konania o jeho prípadnom opakovanom ustanovení za rozhodcu. Argumentáciu žalobkýň, že nevykonaním nimi navrhnutého dôkazu im súd prvej inštancie znemožnil uskutočniť ich procesné právo a že zákon o rozhodcovskom konaní je jednoznačne koncipovaný v prospech tej strany, ktorá si zvolila rozhodcu a dosiahnuť zrušenie rozhodcovského rozsudku je takmer nemožné žalovaný považoval za absurdnú. Čo sa týkalo hodnotenia zákona o rozhodcovskom konaní ako právneho predpisu, ktorý je koncipovaný v prospech jednej strany, žalovaný uviedol, že nemá vedomosť o tom, že tento názor by bol všeobecne známou skutočnosťou, avšak mal za to, že pokiaľ žalobkyne nemali záujem riadiť sa ustanoveniami uvedeného zákona, nemuseli podpísať zmluvu, obsahujúcu rozhodcovskú doložku, prípadne mohli ako alternatívu navrhnuť rozhodcovskú doložku, obsahujúcu dohodu strán rozhodovať spory pred iným rozhodcom. Poukázal na to, že konajúci súd síce konštatoval porušenie § 17 zákona o rozhodcovskom konaní, avšak následne v bode 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že z rozhodcovského rozsudku žiadnym spôsobom nevyplýva tvrdenie žalobkýň, a to, že sa malo jednať o kľúčový dôkaz. Podľa názoru žalobkýň uvedený názor súd prvej inštancie usúdil nejasným spôsobom, avšak žalovaný mal za to, že uvedené vyplýva z celého rozhodcovského konania, ako aj zo samotného napadnutého rozsudku, z odôvodnenia ktorého je zrejmé, že rozhodnutie vo veci samej vyplývalo z posúdenia iných vykonaných dôkazov. Uviedol, že z rozhodcovského spisu nevyplýva, že by rozhodca niektorú z procesných strán zvýhodnil na úkor druhej, pričom pokiaľ ide o znemožnenie vyjadrenia sa k vykonanému dôkazu, vzhľadom na skutočnosť, že predmetný dôkaz žiadnym spôsobom neovplyvnil rozhodnutie vo veci samej, nemožno toto porušenie považovať za tak závažné, aby ním došlo k zásadnému porušeniu rovnosti účastníkov konania. Vyslovil názor, konajúci súd sa pri posudzovaní rozhodných skutočností v žiadnom prípade nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci, pričom poukázal na bod 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie konštatoval nemožnosť preskúmavania rozhodcovského rozsudku z hmotnoprávneho hľadiska. Žalovaný mal za to, že zásadný zákaz meritórneho prieskumu rozhodcovských rozhodnutí nebol v slovenskom právnom poriadku nikdy sporný a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Cob/119/2016 zo dňa 03.10.2017, judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 56/2020 a na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej

Bystrici sp.zn. 41CoR/5/2018. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobkyne. Vo vyjadrení uviedli, že majú za to, že nimi podané odvolanie je dôvodné, odvolacie dôvody sú dané a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vykazuje zásadné vady, ktoré majú za následok jeho zrušenie. Opakovane uviedli, že súdu prvej inštancie predložili viacero skutkových tvrdení nasvedčujúcich k tomu, že medzi žalovaným a rozhodcom existuje určitá forma nadštandardného vzťahu, ktorá mohla mať a mala za následok zaujatosť rozhodcu a tým porušenie zásady rovnosti strán účastníkov rozhodcovského konania. Potvrdili, že smernica IBA nie je pre rozhodovanie slovenských súdov právne záväznou, čo však neznamená, že súd môže poprieť úplne prirodzené a logické skutočnosti, z ktorých vychádza. Považovali za absurdné, že súd prvej inštancie odmietol vykonať nimi navrhovaný dôkaz vyžiadať zoznam konaní vedených pred JUDr. Milanom Vojtekom, LL.M, ktorý mohol absolútne jednoznačne preukázať nimi tvrdené skutočnosti. Zdôraznili, že žiaden z právnych predpisov striktné nedefinuje, čo zakladá prípadnú zaujatosť rozhodcu, a preto je úlohou súdu, aby vykonal dokazovanie, ktoré prípadné podozrenie potvrdí alebo vyvráti, pričom pri vyhodnocovaní záverov vzhľadom na takto zistené skutočnosti sa okrem doslovného znenia zákona musí riadiť jeho zmyslom a účelom. Zotrváli na svojom právnom názore týkajúcom sa mimoriadne negatívneho vplyvu enormne striktného formalizmu pokiaľ ide o neochotu súdov čo i len okrajovo posúdiť hmotnoprávne posúdenie sporu zo strany rozhodcu. Mali za to, že v rámci rozhodcovského konania nastali také procesné vady, ktoré bez zohľadnenia hmotnoprávneho posúdenia sporu sú samy o sebe dostatočným dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Považovali za potrebné uviesť, že je prirodzené a logické, že súd musí pri posudzovaní porušenia procesných podmienok rozhodcovského konania aspoň čiastočne skúmať otázku hmotnoprávneho posúdenia, nakoľko bez toho by nebolo možné posúdiť vplyv určitého procesného pochybenia na výsledok konania. Nakoniec uviedli, že zotrvávajú na svojej argumentácii a tvrdeniach obsiahnutých v odvolaní. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

32. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ nie je dôvodné, a preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

33. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobou podanou na Okresnom súde Trenčín sa žalobkyne domáhali zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcu JUDr. Milana Vojteka, LL.M zo dňa 07.12.2020, sp.zn. R 67/2020 podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona o rozhodcovskom konaní a odkladu vykonateľnosti uvedeného rozhodcovského rozsudku do právoplatného rozhodnutia o zrušení rozhodcovského rozsudku súdom, resp. zamietnutí žaloby. Ako dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobkyne uviedli, že tým, že rozhodcovské konanie nebolo prerušené ani na ich opakovaný návrh bolo porušené právo na spravodlivosť celého rozhodcovského konania, nakoľko mali za to, že v rámci civilných konaní vedených Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 4C/48/2020 a sp.zn. 3C/24/2020 a trestnom konaní vedenom na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Trenčíne, odboru kriminálnej polície budú riadne zistené také skutočnosti, ktoré sú pre spravodlivé rozhodnutie vo veci nároku žalovaného uplatneného v rozhodcovskom konaní nevyhnutné. V rámci trestného konania môže byť preukázané, že každý jeden právny úkon, o ktorý žalovaný opieral svoj nárok proti nim bol dosiahnutý spáchaním trestného činu, čo ich robí absolútne neplatnými. Civilné konania môžu mať za následok zánik oboch dohôd o započítaní pohľadávok, ktorým žalovaný v rozhodcovskom konaní argumentoval ako uznaním dlhu. Poukázali na to, že rozhodca v bode 36. odôvodnenia rozhodcovského rozsudku prakticky priznal, že rýchlosť, efektívnosť a svoju autonómiu stavia pred riadne zistenie skutkového stavu a v podstate pred samotnú spravodlivosť výsledku, s čím sa v podmienkach nášho právneho poriadku nemožno stotožniť. Druhý dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobkyne videli v nedostatočnom vykonaní dokazovania rozhodcom za účelom preukázania, či Dodatok č. 1 k zmluve o úvere zo dňa 20.06.2016 žalobkyňa 1/ podpísala. Podľa ich názoru sa rozhodca s ich argumentáciou vysporiadal mimoriadne stručne v bode 38. odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, a to jednoznačne nedostatočným spôsobom a nesprávne, nakoľko označil postup navrhnutý žalobkyňou 1/ za nemožný argumentujú, že dodatok č. 1 bola zviazaný páskou a opatrený pečatou žalovaného. Nakoľko žalovaný všetky dokumenty zväzoval takýmto spôsobom a pečať je pečatou žalovaného, mali za to, že nemožno v žiadnom prípade vylúčiť možnosť, že žalovaný predmetný

dokument neupravil. Preto podľa ich názoru rozhodca absolútne nedostatočne vyhodnotil vzhľadom na všetky okolnosti prípadu opodstatnené podozrenie žalobkyne 1/. Uviedli, že žalovaný doručenie dodatku č. 1 deklaroval snímkou obrazovky zachytávajúcou e-mail údajne zaslaný žalobkyňi 1/ žalovaným, ktorý obsahuje prílohu označenú ako „Odsúhlasenie platobného úveru“ a že žalobkyňa 1/ vo svojom vyjadrení namietala, že snímka obrazovky nemôže slúžiť ako relevantný dôkaz, nakoľko je mimoriadne jednoduché ju upraviť a zároveň z nej nemožno zistiť obsah prílohy a že v rozhodcovskom konaní navrhla vykonanie dokazovania tým spôsobom, že rozhodca vyžiada od prevádzkovateľa e-mailovej schránky žalobkyne 1/ potvrdenie, či dňa 22.05.2017 jej bol doručený žalovaným predložený e-mail. Rozhodca však autenticitu e-mailu preveril neštandardným spôsobom, a to tak, že žalovaného v nedelu 6.12.2020 v čase obeda kontaktoval a požiadal ho o preposlanie sporného e-mailu. Nakoľko bola rozhodcovi odpoveď doručená do štyroch minút, rozhodca považoval dokument za autentický a vykonané dokazovanie za dostatočné. Zároveň uviedli, že sa k tomuto dokazovaniu nemali žiaden priestor vyjadriť, ani namietat spôsob jeho vykonania, nakoľko bol vykonaný deň pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Tretí dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobkyne videli v tom, že rozhodca porušil základné zásady rozhodcovského konania zakotvené priamo v zákone o rozhodcovskom konaní tým, že sa s právnou argumentáciou týkajúcich sa dobrých mravov a poctivého obchodného styku ani len okrajovo nevysporiadal. Štvrtý dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobkyne videli v zaujatosti rozhodcu a nemožnosti vzniesť námietku zaujatosti v rozhodcovskom konaní, nakoľko komunikáciu rozhodcu so žalovaným vyplývajúcu z ods. 39. odôvodnenia rozhodcovského rozsudku považovali za absolútne neštandardnú a takéto konanie v nich vyvolalo dôvodné podozrenie, že rozhodca je zaujatý. Taktiež vzhľadom na to, že rozhodca sa v odôvodnení rozhodcovského rozsudku stotožnil s každým argumentom žalovaného a s ohľadom na ich dlhoročnú spoluprácu mali za to, že nestrannosť rozhodcu je minimálne spochybnená a tieto pochybnosti nebolo možné namietat ani preverit' v rámci rozhodcovského konania. Žalobkyne mali za to, že vzťahy medzi žalovaným a rozhodcom sú natoľko nadštandardné, že zakladajú dôvodné podozrenie, že rozhodca bol v rámci konania zaujatý, čo malo jednoznačný vplyv na výsledok rozhodcovského konania. Podľa názoru žalobkyň postup rozhodcu predstavuje nielen zmarenie ich procesnej možnosti namietat zaujatosť rozhodcu, ale taktiež porušujú ustanovenie § 17 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko zaujatosťou rozhodcu bola jednoznačne narušená rovnosť účastníkov konania. Nakoniec žalobkyne v žalobe uviedli, že jednoznačne majú za to, že v rámci rozhodcovského konania sa dopustil rozhodca viacerých porušení zákona o rozhodcovskom konaní, a to predovšetkým tým, že nepreerušil konanie za účelom získania podkladov nevyhnutných pre riadne zistenie skutkového stavu a uprednostnil rýchlosť konania pred jeho spravodlivosťou. Zároveň bola porušená zásada rovnosti sporových strán, a to zaujatosťou rozhodcu a v nemožnosti túto zaujatosť namietat riadne a včas; k hrubému porušeniu povinnosti rozhodcu vziať do úvahy zásady poctivého obchodného styku a dobrých mravov podľa § 31 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní. Nakoniec uviedli, že vykonané dokazovanie zo strany rozhodcu bolo absolútne nedostatočné a že priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, pričom tieto skutočnosti mali jednoznačný vplyv na zákonnosť rozhodcovského rozsudku. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi žalobkyňami a žalovaným prebieha viacero civilných a trestných konaní a ich vzájomné právne vzťahy sú predovšetkým príčinou žalovaného mimoriadne zmätočné a najmä z ohľadom na absolútnu neurčitost' toho, či je nárokováná výška a samotný nárok žalovaného podložený, žalobkyne navrhli podľa § 40 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, aby bola vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložená, a to do času, kedy bude právoplatne rozhodnuté o zrušení rozhodcovského rozsudku, resp. o zamietnutí žaloby.

34. Podľa § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak

a) účastník rozhodcovského konania preukáže, že

1. nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky,
2. nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu, o rozhodcovskom konaní alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní,
3. rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky; ak ale môžu byť časti rozhodcovského rozsudku vo

veciach podrobených rozhodcovskému konaniu oddelené od častí rozsudku pojednávajúcich o veciach, ktoré nie sú mu podrobené, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti,

4. rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehala spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa táto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej alebo

b) súd zistí, že sú dôvody, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka podľa § 50 ods. 2 tohto zákona.

35. Podľa § 40 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, súd v konaní o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. b).

36. Podstata rozhodcovského konania spočíva v mimosúdnom riešení sporov, pričom samotné rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi, keď jeho významnými prednosťami oproti konaniu pred všeobecnými súdmi sú flexibilita a rýchlosť konania, jeho neformálnosť a nižšie trovy konania. Pri tomto konaní zákon počíta s minimálnymi zásahmi všeobecných súdov do výsledkov rozhodovacej činnosti rozhodcovských súdov, pretože v súlade s § 40 zákona o rozhodcovskom konaní možno tuzemský rozhodcovský rozsudok napadnúť žalobou na príslušnom všeobecnom súde len z taxatívne vymedzených dôvodov, ktoré spočívajú v dodržiavaní zákonnosti. Aj keď toto rozhodcovské konanie možno označiť za menej zložitú procedúru, než aká je vlastné konanie pred všeobecnými súdmi, je v rámci neho nevyhnutné dodržiavať zásady spravodlivosti a zákonnosti. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, subsidiárne sa aplikujú ustanovenia generálnej právnej normy upravujúcej civilný proces. Danou právnou normou je Civilný sporový poriadok (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III.ÚS 95/2010 zo dňa 09.03.2010).

37. Preskúmaním veci odvolací sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je úlohou súdu skúmať hmotnoprávne aspekty záväzkového vzťahu pri nároku uplatnenom v rámci rozhodcovského konania, ktoré boli predmetom posúdenia rozhodcovským súdom. Predmetom konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku je preskúmanie, či boli splnené zákonné podmienky pri procesnom postupe a vydaní rozhodnutia rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní za predpokladu preukázania splnenia zákonných podmienok na zrušenie rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v tomto konaní zamerával len na priebeh rozhodcovského konania, ktoré predchádzalo vydaniu žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku. Odvolací súd sa s poukazom na uvedené stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že pokiaľ žalobkyne ako jeden z dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4. zákona o rozhodcovskom konaní uviedli, že rozhodca sa v rozhodcovskom rozsudku nezaoberal nimi vznesenou argumentáciou, a to že žalobca nesprávne hodnotil vykonané dôkazy a nesprávne sa vysporiadal s ich argumentáciou týkajúcou sa dobrých mravov, poctivého obchodného styku, nesprávne posúdil aj spätne postavený výpočet zmluvnej pokuty, nevyužil moderačné právo, či nesprávne posúdil iné otázky týkajúce sa meritórneho posúdenia nároku uplatneného žalovaným v rozhodcovskom konaní, toto posúdenie je vždy dôsledkom posúdenia hmotnoprávnej stránky uplatneného nároku, a teda súd nie je oprávnený uvedené skutočnosti v civilnom sporovom konaní vyhodnocovať. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku súd nie je oprávnený vykonávať jeho meritórny prieskum, na takýto prieskum nemá zo zákona žiadnu právomoc a vo vzťahu k rozhodcovským súdom nepôsobí ako opravná inštancia.

38. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že rozhodcovský súd svoje rozhodnutie o neprerušení rozhodcovského konania primerane odôvodnil, ako to vyplýva z ods. 36. ods. 37. a ods. 40 odôvodnenia rozhodcovského rozsudku, nakoľko z jeho odôvodnenia je zrejmý dôvod, pre ktorý rozhodcovský súd rozhodcovské konanie neprerušil. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že neprerušenie konania až do právoplatného skončenia konaní vedených pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom neindikuje priebeh rozhodcovského konania v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, keď ani ustanovenie zákona o rozhodcovskom konaní a ani ustanovenia Civilného sporového poriadku neprikazujú rozhodcovskému súdu konanie prerušiť v prípade, ak sa v inom konaní rieši otázka, ktorá by mohla mať význam

pre rozhodnutie súdu. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že súd prvej inštancie v súlade s § 51ods. 3 zákona rozhodcovskom konaní otázku dôvodnosti prerušenia rozhodcovského konania posudzoval podľa § 164 CSP, podľa ktorého ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet, nakoľko toto zákonné ustanovenie umožňuje súdu v prípade, ak dospeje, že v inom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať významný vplyv pre rozhodnutie súdu, konanie prerušiť. Z uvedeného ustanovenia však nevyplýva pre rozhodcovský súd povinnosť, aby konanie prerušil na návrh niektorej zo strán sporu do skončenia konania.

39. Názor súdu prvej inštancie, že v danom prípade nebola splnená ani podmienka, že by prerušenie konania mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej odvolací súd považoval za správny. Rovnako, ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd z rozhodcovského rozsudku zistil, že žalovaný si v rozhodcovskom konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 4.000,-- Eur. Táto suma predstavovala rozdiel medzi nárokom žalovaného vyplývajúcim zo zmluvy o úvere uzavretej medzi ním a žalobkyňou 1/ a kúpnyimi cenami za prevod nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyň a dohodami o započítaní uzavretých medzi žalovaným a žalobkyňami 1/ a 2/. Z rozhodcovského rozsudku zároveň vyplýva, že žalovaný si v rozhodcovskom konaní uplatnil svoj nárok na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 20.06.2016 medzi žalovaným a žalobkyňou 1/. Súd prvej inštancie preto dospel k správne záveru, že z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že dohodou o započítaní pohľadávok nebola žiadnym spôsobom dotknutá výška sumy uplatnená v rozhodcovskom konaní, a preto by nemohla byť dotknutá ani jej prípadnou neplatnosťou.

40. Odvolací súd sa zároveň stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že rozhodcovský súd pri primeranej aplikácii § 193 CSP je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v tomto prípade ide však o otázku, ktorú súd nie je oprávnený prejudiciálne riešiť, preto bez rozhodnutia príslušného súdu o tejto otázke a len na základe trestného konania začatého vo veci, t.j. bez toho, aby výsledky vyšetrovania odôvodňovali vznesenie obvinenia proti konkrétnej osobe pre konkrétny skutok sa nejaví ako hospodárne, a preto ani v tomto smere nemožno vidieť v postupe rozhodcovského súdu rozpor s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní, resp. ustanoveniami CSP. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že napadnutý postup rozhodcovského konania v podobe neprerušenia rozhodcovského konania v konkrétnych okolnostiach daného prípadu nie je možné považovať za v rozpore s ustanoveniami zákona o rozhodcovskom konaní pri primeranom použití ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich prerušenie konania. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v tomto smere neexistuje žalobkyňami tvrdý dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bod 4. zákona o rozhodcovskom konaní.

41. K námietke žalobkyň, že súd prvej inštancie pochybil, keď pri posúdení otázky možnej predpojatosti rozhodcu a porušenia ustanovení § 17 a § 17a zákona o rozhodcovskom konaní odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom odôvodnil, z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, z akých dôkazov vychádzal, akými myšlienkovými postupmi sa pri posudzovaní predmetnej veci zaoberal. K námietke žalobkyň, že súd prvej inštancie nevykonal nimi navrhnuté dokazovanie odvolací súd uvádza, že súd nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Súd má povinnosť vykonať len taký dôkaz, ktorý má preukazovať spornú skutkovú skutočnosť a je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významné, či dokonca rozhodujúce. Nevykonanie všetkých dôkazov navrhnutých stranou sporu preto nie je vadou spôsobujúcou porušenie práva na spravodlivý proces. V danom prípade žalobkyne navrhli vykonanie dôkazu na zabezpečenie dôkazu o zaujatosti rozhodcu, ktorý prejednával vec v rozhodcovskom konaní, a to vyžiadanie zoznamu všetkých konaní vedených pred rozhodcom od rozhodcovského súdu a výsluch rozhodcu pred súdom prvej inštancie. Podľa názoru odvolacieho súdu nevykonaním týchto dôkazov súdom prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces na strane žalobkyň, nakoľko tieto dôkazy by nepreukázali žalobkyňami tvrdú skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu tieto dôkazy navrhli, nakoľko by nepreukázali taký vzťah medzi žalovaným a rozhodcom, z ktorého by bolo možné vyvodiť predpojatosť rozhodcu pri rozhodovaní o nároku žalovaného v rozhodcovskom konaní.

42. Odvolací súd sa tiež stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že opakovanosť zápisu totožných mien do rozhodcovských zmlúv nezakladá zjavnú ekonomickú závislosť rozhodcu a nemôže predstavovať

predpoklad pre možnosť vylúčenia rozhodcu, ako to predpokladá § 9 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko podľa tohto ustanovenia zmluvné strany môžu namietat' predpojatost' rozhodcu, ktorého ustanovili alebo na ktorého ustanovení sa podieľali, len z dôvodov, o ktorých sa dozvedeli po jeho ustanovení do funkcie rozhodcu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu samotná skutočnosť, že rozhodca sa opakuje vo viacerých rozhodcovských zmluvách ešte neznamená, že by rozhodca mohol vec nezávisle prejednať a rozhodnúť. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku správne uviedol, že vzťah ekonomickej prepojenosti medzi účastníkom rozhodcovského konania a rozhodcom musí byť vzťahom bezprostredným a priamym, napr. ak rozhodca súčasne pôsobí ako zamestnanec jednej zo strán rozhodcovskej zmluvy, či ako ich priamy obchodný partner, prípadne ako kolega v zamestnaneckom, či obdobnom pomere a vzťah ekonomickej závislosti nie je možné nachádzať len v tom, že rozhodcovi vzhľadom na každú ním vybavenú vec vzniká nárok na odmenu. Tak ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd zistil, že zákon o rozhodcovskom konaní predpokladá istú opakovanosť osoby rozhodcu. Z uvedeného teda vyplýva, že nejde o možné opakované ustanovenie totožného rozhodcu jednou zo strán sporu považovať za neetické, ani za skutočnosť bezprostredne vedúcu k úspešnosti vylúčenia rozhodcu z rozhodovania. Vzhľadom na to, že zo zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že v prípade, ak zmluvné strany prejavia vôľu riešiť svoje spory v rozhodcovskom konaní, musia medzi sebou uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, v ktorej si zvolia svojho rozhodcu, t.j. právomoc rozhodcu ich spor určujú svojou vôľou, nemožno považovať skutočnosť, že stranami zvolený rozhodca rozhoduje aj iné spory, v ktorých vystupuje aj žalovaný, resp. jeho právny zástupca bez preukázania pomeru rozhodcu k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní za dôvod na vylúčenie rozhodcu z prejednávania vecí v rozhodcovskom konaní. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že vykonanie dokazovania vyžiadanim si zoznamu všetkých konaní vedených pred rozhodcovským súdom od rozhodcovského súdu a taktiež aj výsluchom rozhodcu by neprineslo viac svetla do posudzovaného prípadu.

43. Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v súvislosti s tým, že rozhodca kontaktoval pri preverovaní autenticity dôkazného prostriedku predloženého žalovaným priamo žalovaného a nie jeho právneho zástupcu v čase pracovného pokoja a žalobkyniam nezaslal výsledky preverovania autenticity snímky obrazovky, že táto skutočnosť nevedie k bezpečnému záveru o zaujatosti rozhodcu v tomto konkrétnom rozhodcovskom konaní. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie z rozhodcovského spisu zistil, že v danom prípade sa nepotvrdilo, že by medzi žalovaným a rozhodcom išlo o súkromnú komunikáciu, nakoľko o tomto postupe bol rozhodcom spísaný aj úradný záznam v rozhodcovskom spise, ktorý bol premietnutý aj do odôvodnenia rozhodcovského rozsudku. Ani toto procesné pochybenie rozhodcu podľa názoru odvolacieho súdu nepreukazuje skutočnosť, že by rozhodca pri rozhodovaní sporu bol bezprostredne objektívne zaujatý v prospech žalovaného, nakoľko z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že sa v danom prípade nejednalo o kľúčový dôkaz. Odvolací súd preto dospel k záveru, že ani tento dôvod nezakladá dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a), bod 4. zákona o rozhodcovskom konaní.

44. Pokiaľ žalobkyne v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie ignoroval Smernicu IBA - International Bar Association, ktorá združuje individuálnych právnikov, právnické spoločnosti a asociácie, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že táto nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva, čo potvrdili aj samotné žalobkyne. Z uvedeného dôvodu nie je možné tejto smernici pripísať žalobkyňami požadovanú relevanciu, nakoľko zákon o rozhodcovskom konaní, ani iný predpis, ktorým by bol súd viazaný pri rozhodovaní tohto sporu tieto princípy neprevzal, pričom súd prvej inštancie túto skutočnosť v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnil. Odvolací súd preto považoval uvedenú námietku žalobkýň za nedôvodnú.

45. Nakoľko súd prvej inštancie žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zamietol aj návrh žalobkýň na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

46. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na to, že žalovaný mal v predmetnom konaní plný úspech, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v súlade s týmto ustanovením CSP žalovanému správne priznal proti žalobkyniam 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

47. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe správne zisteného skutkového stavu predmetnú vec správne právne posúdil, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

48. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na ust. § 251 CSP súd prvej inštancie.

49. Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).